Gymnázium a Střední odborná škola, Moravské Budějovice

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01

Předmět: Sociální péče

Školní rok: 2026/2027
Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

Seznam témat:

Sociální politika a její význam ve společnosti

- pojem, cíl, úkoly, subjekty a objekty sociální politiky
- oblasti sociální politiky ve vztazích k sociálním skupinám, principy SoP , nástroje

Sociální práce

- základní pojmy – sociální práce, hmotná a sociální nouze, sociálněpotřebný klient
- osobnost sociálního pracovníka, syndrom vyhoření, prevence, systém sociálních služeb

Sociální zabezpečení – systém v ČR /obecná charakteristika/

- sociální pojištění, druhy pojištění, význam pro občany
- zdravotní pojištění, druhy dávek, význam pro občany
- státní sociální podpora, testované a netestované dávky, nárokovost – změny od 1. 1. 2027
- dávky sociální pomoci dle skupin obyvatelstva, nárokovost – změny od 1. 1. 2027

Zdravotní politika a její koncepce v ČR

- zdravotní pojištění, vznik a zánik účasti, volba pojišťovny a lékaře, změna pojišťovny
- členění zdravotní péče, základní pojmy, anamnéza, diagnóza, prevence – typy
- placení pojistného – OSVČ, zaměstnanec, zaměstnavatel, stát, zdravotní pojišťovny

Důchodová politika

- stanovení důchodového věku, obecné podmínky pro vznik nároku na starobní důchod
- možnost předčasného odchodu do starobního důchodu, žádost o důchod, přivýdělky
- invalidní důchody, rozdělení, vznik invalidity, možnost přivýdělku
- pozůstalostní důchody, typy, vznik nároku, výše důchodu a výjimky ve vyplácení

Nemocenské pojištění

- systém dávek vyplývajících z nemocenského pojištění, rozdělení dávek pro zaměstnance a OSVČ, podmínky nároku na nemocenské dávky, výše a doba výplaty, redukce a odebrání nemocenských dávek, novelizace od 1. 1. 2027

Gymnázium a Střední odborná škola, Moravské Budějovice

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01

Předmět: Sociální péče

Školní rok: 2026/2027
Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

Státní sociální podpora, její význam a zařazení v systému SOZ

- testované a netestované dávky, charakteristika, nárokovost
- ŽM, pojem, význam při přiznávání částek SSP, novelizace dávek od 1. 1. 2027
- dávky související se SSP

Nezaměstnanost jako sociální problém

- vznik nezaměstnanosti, příčiny, druhy
- nezaměstnanost: vznik, druhy, současná situace v ČR a mikroregionu
- pasivní politika zaměstnanosti
- nástroje aktivní politiky – podrobný rozbor

Sociální prevence, její význam a cíl

- význam služeb sociální prevence
- druhy sociální prevence: primární, sekundární a terciální, subjekty sociální prevence,
- sociální prevence, její význam, cíl, druhy služeb soc. prevence, rozbor jednotlivých služeb

Služby sociální péče jako nástroj řešení sociální nouze

- význam a cíl služeb
- druhy služeb, cílová skupina, význam, kompletní popis služeb, cílová skupina -
- zákon o sociálních službách: příspěvek na péči, typy, rozbor, nárokovost

Sociální práce s uživateli drog

- příčiny závislosti, vznik a druhy závislostí, důsledky závislostí, rozdělení drog do skupin
- služby a zařízení poskytující pomoc, terénní práce s uživateli drog, cíl, postup
- rodinná terapie, sociální práce v následné péči, cíle

Rodina – základ státu

- pojem rodina, funkce rodiny, typy rodin: rozbor
- role matky a otce, rizikoví rodiče a rizikové děti
- sociální práce s rodinou v rozvodu a s MPR
- pojem manželství, vznik, zánik, důvody rozvodu, rozvodové role, ambivalence, postavení dítěte při rozvodu

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01

Předmět: Sociální péče

Školní rok: 2026/2027
Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

Sociálně právní ochrana dětí

- význam pro společnost, cílová skupina
- legislativní vymezení práv dítěte – LZPS, Úmluva o právech dítěte, zákon o rodině
- dysfunkce a funkce rodiny, týrání: tělesné, psychické, sexuální
- zanedbávání, syndrom CAN a Münchausenův syndrom, systémové týrání
- výchovná a poradenská činnost, výchovná opatření

Náhradní rodinná výchova a ústavní péče pro nezaopatřené děti

- sociálně právní ochrana a způsoby jejího uskutečňování
- náhradní rodinná výchova, druhy, specifika, dávkový systém v rámci PP
- charakteristika osvojení, pěstounská péče, poručenství, ústavní výchova nahrazující rodinu

Péče o seniory

- periodizace stáří, typy věku, demografické údaje související se stářím
- senioři a sociální zabezpečení ve stáří a v nemoci (dávky a služby)
- krizová intervence u seniorů, kriminalita páchaná na seniorech -

Sociální péče jako nástroj proti sociálnímu vyloučení

- charakteristika ZTP občana, vymezení typů postižení, krizová intervence u handicapovaných
- biologické, psychologické, sociální a noetické faktory SP
- nezávislý způsob života, bezbariérovost, svépomoc, seberealizace, uživatelské aktivity
- služby soc. péče a prevence pro ZTP, dávkový systém pro ZTP – změny od 1. 1. 2027

Sociální práce s menšinami žijícími na území ČR

- pojem majorita, minorita, etnické skupiny na území ČR
- Romové: příchod na území našeho státu, období osvícenectví, první republika
- Romové za II. světové války a po ní, období do roku 1989, období 1989 - dosud
- postavení jednotlivých členů v rodině, zvyky, obyčeje, problémy začlenění Romů

Sociální práce s uprchlíky

- pojem uprchlík, typy, důvody k migraci
- přijímací střediska, pobytová střediska, integrační střediska

- menšiny na území ČR – Vietnamci, Rusové, Ukrajinci, problematika Volyňských Čechů
- etické principy OSN v jednání s uprchlíky

Pomoc lidem v těžké životní situaci se zaměřením na sebevražednou tématiku

- pojem životní krize, precipitory
- sebevražda, příčiny, řešení krize, typy
- práce se sebevrahem v rámci telefonické krizové intervence
- krizová intervence – práce s pozůstalými
- TKI a KI tváří v tvář v rámci problematiky umírání

Péče o sociálně vyloučené občany

- pojem bezdomovectví, charakteristika skupiny, ohrožené skupiny, příčiny bezdomovectví
- služby zaměřené na naplnění základních potřeb, na reintegraci a soběstačnost
- sociální práce s ženami poskytujícími sex. služby, sociální práce se zadluženými
- probační a mediační služba – cílová skupina, podstata práce

Krizová pomoc obětem hromadného neštěstí

- pojem mimořádná událost, druhy mimořádných událostí, popis
- oběti hromadných událostí, rizikové skupiny
- psychosociální práce v akutní fázi hromadného neštěstí
- reakce organismu na stres (akutní, chronická**),** dávky MOP

Jedinec v krizi

- pojem krize
- krize dětského věku, krizové situace u dospívajících
- krize v životě ženy, krize v životě muže, krize v partnerství a manželství
- krizová intervence „tváří v tvář“, výhody, nevýhody, postupy

Krizová intervence

- pojem, příčiny, precipitory, chování člověka v krizi
- typologie krizí, formy a etapy krize
- telefonická krizová pomoc – pojem, historie, výhody, nevýhody, Linky bezpečí

Maturitní témata – profilová část

Obor: 75-41-M/01

Předmět: Sociální péče

Školní rok: 2026/2027
Forma: ústní zkouška před maturitní komisí

Krizová intervence – šikana a domácí násilí

- pojem, rizikoví lidé, rizikové faktory, projevy a formy domácího násilí
- institut vykázání a jeho význam – práva a povinnosti vykázané osoby, trestní oznámení
- agrese, faktory ovlivňující a zvyšující agresivitu chování

Sociální práce s ekonomicky a sociálně ohroženou skupinou

- pojem obtížná životní situace
- rizikové skupiny klientů (osamocený rodič, patologický hráč, osoba po výkonu trestu)
- rizika osamělého rodičovství (ekonomické hledisko, bytová problematika, dluhová past)
- syndrom patologického hráčství, příznaky, terapie
- sociální práce s lidmi opouštějícími výkon trestu